

Frisk från Ätstörning

Leg.ssk/verksamhetschef Katarina Nygård

Mandometerkliniken i Alingsås

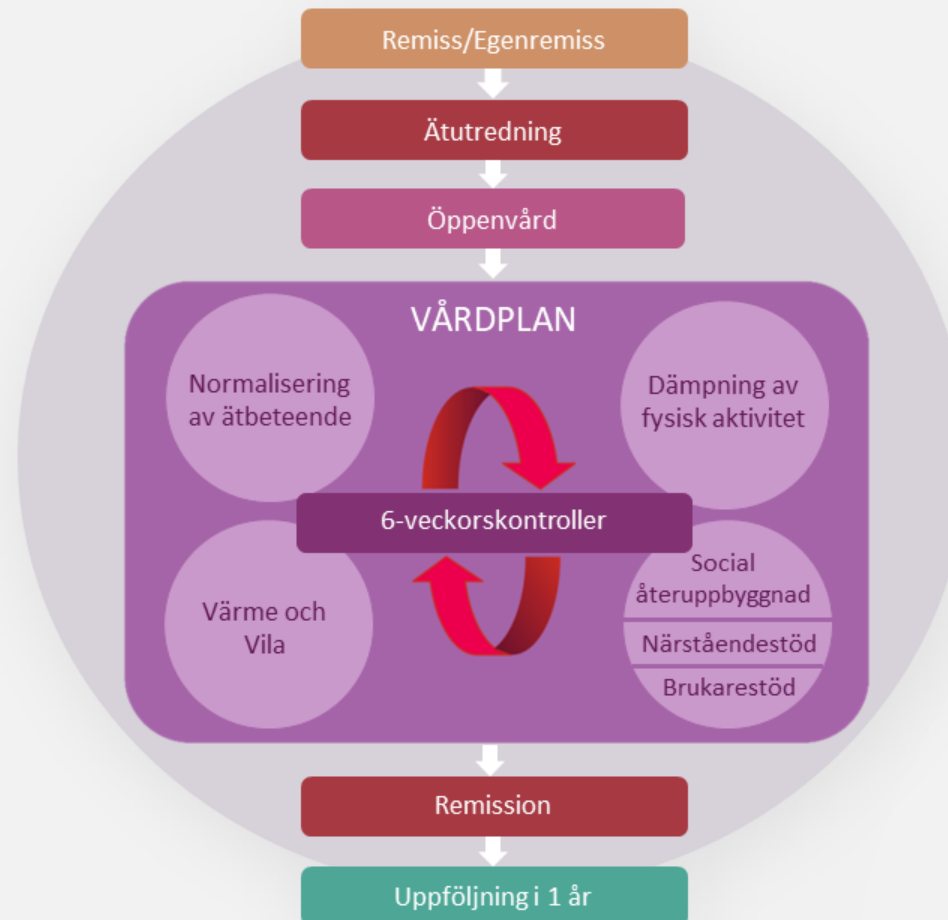
Svensk evidensbaserad metod från Karolinska Institutet

- Den kliniska verksamheten startade 1993 efter många års forskning kring ätbeteende och mättnad vid Karolinska Institutet
- Evidensbaserad behandlingsmetod med fokus på beteendeförändring
- Över 2200 patienter i remission genom åren
- 75 % går i remission
- 90 % är fortsatt friska efter 5 år uppföljning
- Just nu 52 patienter i behandling i Alingsås och totalt i Sverige ca 320 (varav 41 heldygnsvårdplatser)

Mandometerklinikens uppdrag i Västra Götalandsregionen

- Bedriva specialiserad ätstörningsvård om minst 70 vårdepisoder/år
- Ålder från 13 år uppåt
- Upptagningsområde
- Dagsjukvård, öppenvård och uppföljning
- Behandlar ätstörningsdiagnoserna; AN, BN, OSFED och hetsättningsstörning
- Behandlingen är en beteendeterapi och omfattar; ätträning på kliniken såväl som i hemmet, familjebaserad behandling (enligt avtal), individuella samtal, gruppbehandling, Mando online, vila i värme, mätning av fysisk aktivitet, samtal med egnerfaren och social återuppbyggnad
- Tvärprofessionellt team
- Heldygnsvård endast på Mandometerklinikerna i Stockholm

Från remiss/egenremiss till uppföljning efter remission

Mandometermetodens 4 hörnstenar

Beteendeförändring/terapi

Normalisering
av ätbeteende

Aktivitet

Värme och
Vila

Social
återuppbyggnad

Motivationssamtal

- Skapa *förtroende*
- Motivera till *förändring*
genom att nå personliga mål
- *Utbildning* och verktyg
till problemlösning

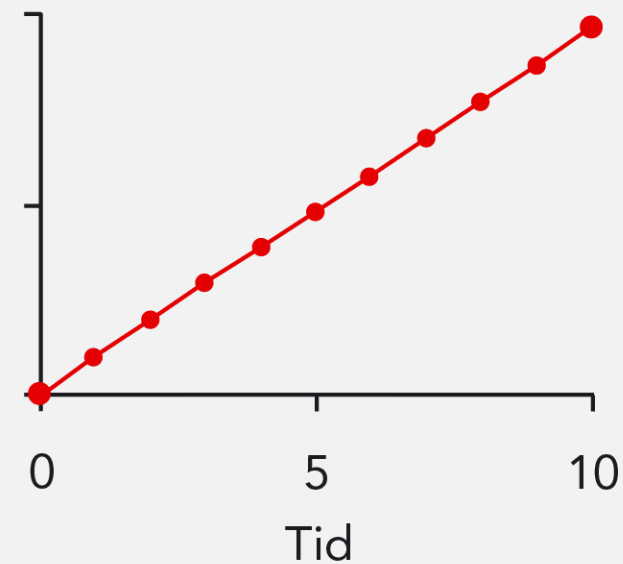
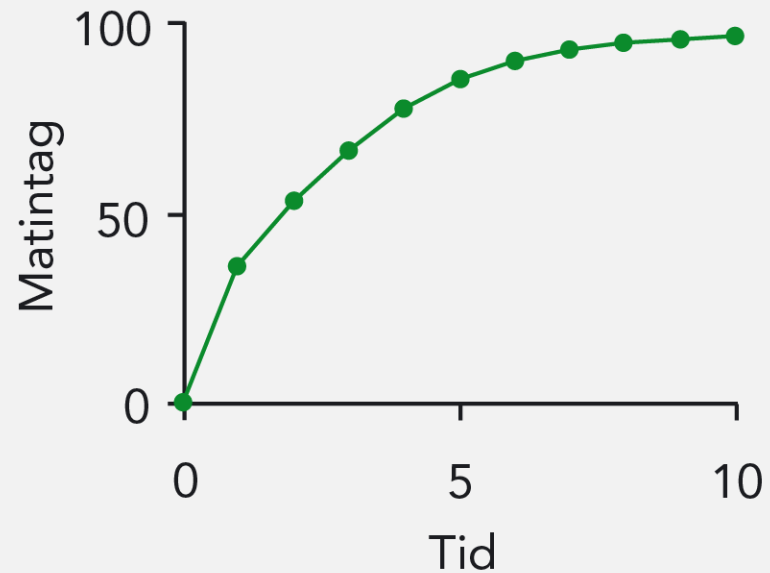
Ätbeteende - Mandometer®

Två typer av ätbeteende

● Normalt

● Linjärt

Zandian et al. *Physiol Behav*, 2008;doi:10.1016/j.physbeh.2008.11.07.

Ätbeteende

- Successiva förändringar
- Dietist, individuellt anpassade kostscheman
- Pedagogiska måltider med behandlande personal, både i grupp och individuellt
- Svåra livsmedel
- Mandometer

Dessa beteenden måste därför brytas för att patienten ska kunna bli frisk

Fysisk aktivitet

- Kartläggning och aktivitetsmätning
- Tvångsmässig aktivitet är mycket vanlig bland ätstörningspatienter
- Är näst efter självrensning det största kompensatoriska beteendet för en bulimiker

Dessa beteenden måste därför brytas för att patienten ska kunna bli frisk

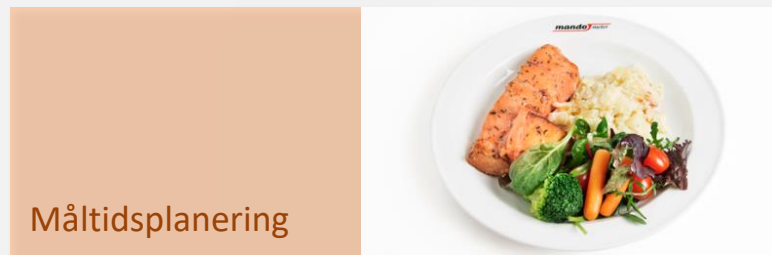
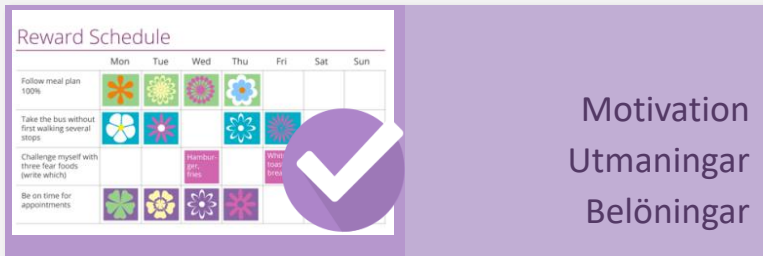
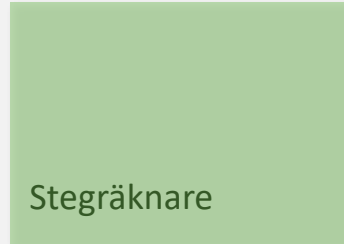
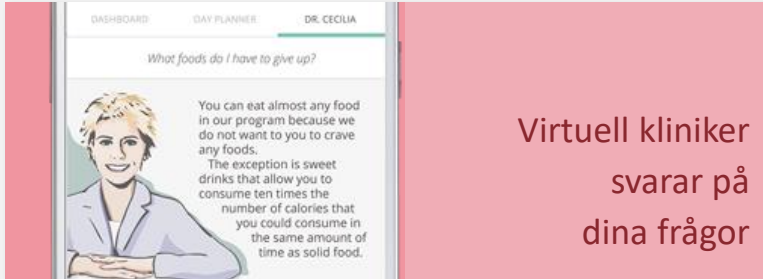
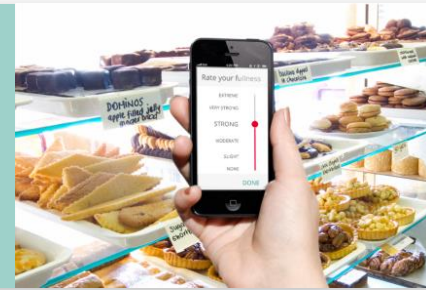
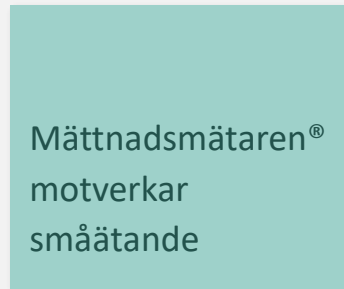
Vila i värme

- Fyller flera syften:
  - Har en ångestdämpande effekt
  - Skjuter upp eventuella kompensatoriska beteenden
  - Hjälper kroppen med återhämtning
  - Hjälper patienten slappna av i kroppen
  - Unga patienter börjar snabbare växa på längden

Social och psykologisk återuppbyggnad

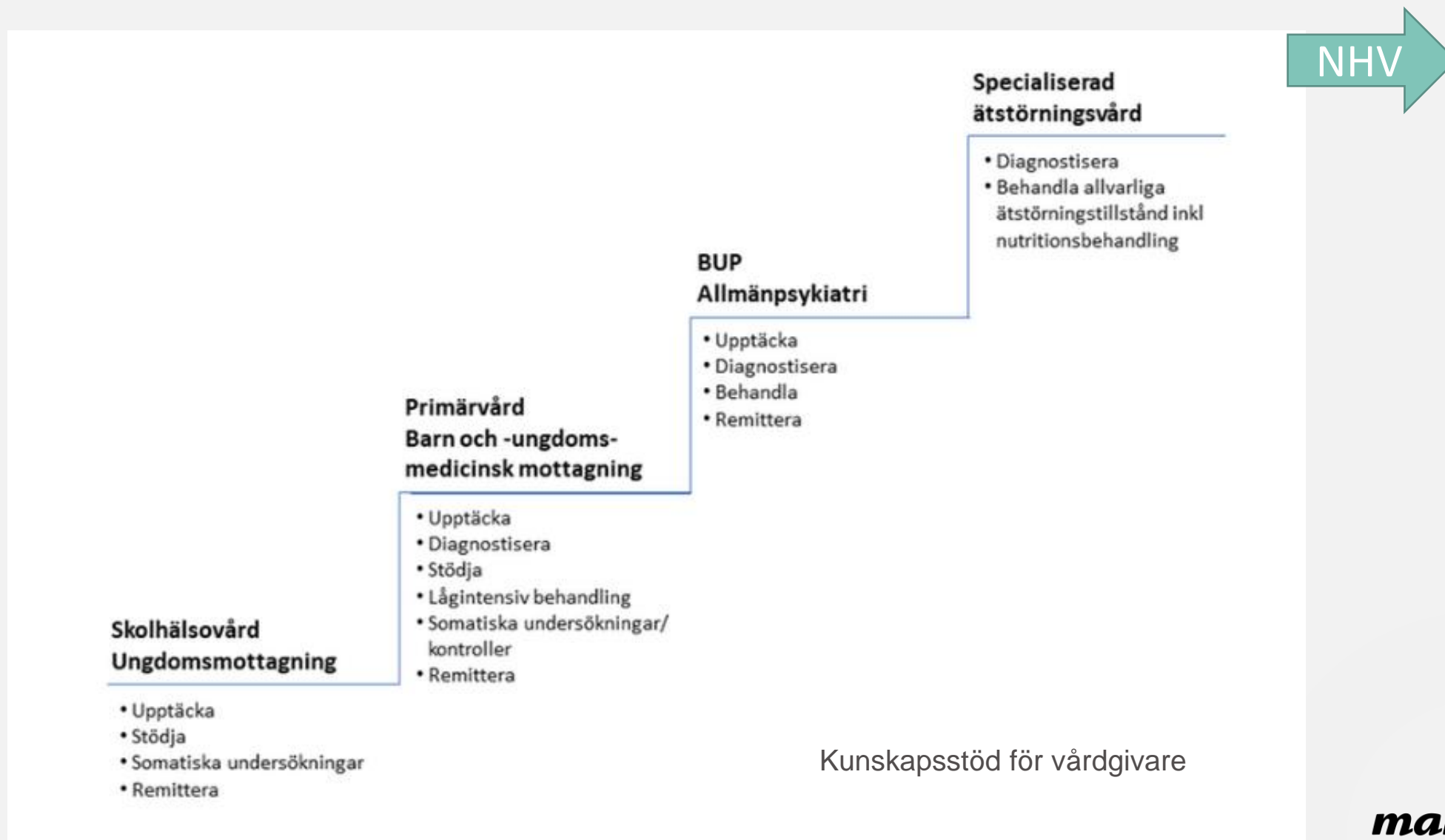
Internetbehandling

Diagnosfrihet enligt DSM 5 = 5/7 friskhetskriterier

1. Normalt ätbeteende
2. BMI=19 -24 kg/m²
3. Normala blodvärden
4. Normal psykiatrisk profil
5. Åter i skola & arbete
6. Mat & vikt inget problem
7. Inga hetsätningar/kräkningar

Remitteringstrappan

Att remittera till Mandometerkliniken

- Alla vårdenheter kan remittera till oss
- Remissen behöver inte vara av ställd av läkare
- I remissen ska finnas; somatiskt status (aktuell vikt och viktutveckling, längd, puls, blodtryck), kort anamnes och nuläge. Gärna EDE-Q och eventuell annan bedömning, ex. psykiatrisk egenbedömning. OBS – gällande unga patienter behöver vårdnadshavares kontaktuppgifter finnas angivna.
- Patienten kan även söka via egenremiss på 1177

Tack för uppmärksamheten

Katarina Nygård

Verksamhetschef, leg. spec.sjuksköterska

katarina.nygard@mando.se

Mandometerkliniken i Alingsås

0322-28 58 50

www.mando.se